

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Cob/94/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120313512
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Zelenák
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:6120313512.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Zelenáka a členiek senátu JUDr. Marty Šašinkovej a JUDr. Ley Gubovej, v právnej veci žalobcu SetCar sk, a.s., Ulica priemyselná 10, Sučany 038 52, IČO: 50 387 189, práv. zast. Advokátska kancelária JUDr. Tomáš Zboja, advokát s.r.o. Kuzmányho 4, 036 01 Martin, IČO: 55 732 453, proti žalovanému KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, práv. zast. advokátom JUDr. Felixom Neupauerom, Dvořákovo nábřežie 8/A, 811 02 Bratislava, o zaplatenie sumy 105,60 EUR s prísl. a o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 25Cb/40/2020 zo dňa 8.3.2023 jednohlasne, takto

rozhodol:

I. Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 25Cb/40/2020 zo dňa 8.3.2023 v napadnutom výroku I. mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 105,60 EUR do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 25Cb/40/2020 zo dňa 8.3.2023 v napadnutom výroku II. mení tak, že žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v celom rozsahu.

III. Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania sp. zn. 3Cob/94/2023 v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom /v poradí druhým/ súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 105,60 EUR s príslušenstvom a náhrady trov konania. V návrhu uviedol, že na základe škodovej udalosti evidovanej u žalovaného došlo ku škode na vozidle poškodeného. Škodová udalosť bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla poisteného u žalovaného. V dôsledku uvedeného bol poškodený nútený užívať náhradné vozidlo na zabezpečenie svojich potrieb a to zapožičaním si náhradného vozidla u žalobcu. Po ukončení nájmu žalobca vystavil poškodenému faktúru na sumu 844,80 EUR, z ktorej žalovaný priznal náklady iba v sume 739,20 EUR. Poškodený následne uzatvoril so žalobcom zmluvu o postúpení pohľadávky, ktorej predmetom bol nárok na náhradu škody vyplývajúcej z predmetnej poistnej udalosti z titulu náhrady účelne vynaložených nákladov na prenájom náhradného vozidla.

3. Žalovaný nárok žalobcu neuznal a považuje ho za nedôvodný. Návrh označil za nespĺňajúci náležitosti požadované § 132 C.s.p.. Zdôraznil, že podľa predloženej zmluvy o prenájme z 13.9.2019

bolo už v čase jej uzavretia dohodnuté trvanie nájmu náhradného motorového vozidla do 20.9.2019. Zmluvné strany ale nemohli vedieť, kedy bude vozidlo vydané zo servisu. Namietal aj nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, pretože poškodený mal voči žalobcovi záväzok spočívajúci v neuhradenej faktúre, a teda predstavoval dlžníka žalobcu. Poškodený preto nemohol so žalobcom platne uzatvoriť zmluvu o postúpení pohľadávky, ktorú považuje za absolútne neplatný právny úkon. Nárok na náhradu účelne vynaložených nákladov za prenájom náhradného vozidla nevyplýva z Občianskeho zákonníka a ani zo zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o PZP“). Žalobca navyše nepreukázal, že poškodený bol nútený užívať náhradné vozidlo. Poukázal aj na oznámenie o poistnom plnení z 10.10.2019, podľa ktorého žalovaný plnil vo výške zohľadňujúcej primeraný rozsah nájmu náhradného vozidla s ohľadom na odovzdanie opraveného vozidla dňa 19.9.2019, čo vyplýva zo žalobcom predloženej faktúry za opravu poškodeného motorového vozidla. Uplatnený nárok je tak nepreukázaný, neoprávnený a nedôvodný.

4. Súd prvej inštancie v poradí prvým rozsudkom sp. zn. 25Cb/40/2020 z 3.3.2021 žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol. Rozsudok bol zrušený uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cob/101/2021 z 1.2.2023. Odvolací súd v rozhodnutí okrem iného uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie na podklade dátumu dodania plnenia podľa faktúry a vystavenia faktúry za opravu je predčasné, pretože podľa faktúry za opravu nemožno dospieť k záveru, že trvanie nájmu náhradného motorového vozidla 20.9.2019 nebolo účelné.

5. Po rozhodnutí odvolacieho súdu a vrátení veci súdu prvej inštancie žalobca uviedol, že dĺžka prenájmu náhradného vozidla je viazaná na dobu opravy vozidla, a teda na celé obdobie, počas ktorého je poškodený fakticky obmedzený v užívaní svojho vozidla. Podľa oznámenia o poistnom plnení z 23.9.2019 bolo šetrenie ukončené 20.9.2019, a teda poškodený sa najskôr v tento deň mohol dozvedieť, že poisťovňa ukončila šetrenie poistnej udalosti, čo ale neznamená, že v tento deň si mohol prevziať vozidlo zo servisu. Samotné vyzdvihnutie zo servisu závisí od viacerých skutočností, a preto nie je spravodlivé od poškodeného žiadať, aby okamžite po oznámení servisu o ukončení opravy ukončil prenájom náhradného vozidla a v rovnaký deň si vyzdvihol vozidlo zo servisu. Poškodený dňa 20.9.2019 dostal od servisu informáciu, že jeho vozidlo je opravené a pripravené na prevzatie, a to na základe ukončenia šetrenia poistnej udalosti poisťovne, ktoré nastalo 20.9.2019. Čakalo sa na potvrdenie poisťovne o refundácii škody. Podľa súdu prvej inštancie je medzi stranami sporné, či žalobca má aktívnu vecnú legitímáciu a či nepriznanie náhrady škody v celej uplatnenej výške bolo zo strany žalovaného oprávnené. Žalovaný rozporoval absenciu nutnosti a účelnosti trvania nájmu motorového vozidla 20.9.2019 /t.j. 1 deň/.

6. Súd prvej inštancie nezistil namietané porušenie § 132 C. p., čo potvrdil aj odvolací súd /sp. zn. 3Cob/101/2021/. K aktívnej vecnej legitímácii žalobcu uviedol, že z obsahu zmluvy o postúpení pohľadávky medzi žalobcom a poškodeným vyplýva, že predmetom postúpenia bol nárok poškodeného voči žalovanému spočívajúci v náhrade nákladov za prenájom vozidla, a práve tento nárok bol predmetnou zmluvou postúpený žalobcovi. Predmetom postúpenia teda nebol dlh poškodeného voči žalobcovi z titulu nájmu náhradného vozidla. Pohľadávku poškodeného na poistné plnenie nemožno zamieňať so záväzkom poškodeného, ktorý vznikol zo samostatného zmluvného vzťahu v súvislosti s nájmom náhradného motorového vozidla. Bol postúpený konkrétny nárok na náhradu škody v presne stanovenej výške. V rámci zmluvy o postúpení pohľadávky došlo k odplatnému postúpeniu pohľadávky so súčasným započítaním fakturovaného nájomného za užívanie náhradného vozidla s odplatom za postúpenie pohľadávky. Zmluva o postúpení pohľadávky mala spôsobilý predmet postúpenia a išlo o platný právny úkon a práve touto zmluvou preukázal žalobca aktívnu vecnú legitímáciu.

7. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s námietkou žalovaného, že náklady na prenájom náhradného vozidla nevyplývajú z Občianskeho zákonníka a ani zo zákona o PZP. Poškodený nemohol z titulu poistnej udalosti užívať svoje motorové vozidlo, a preto bolo dôvodné, aby si zabezpečil náhradné vozidlo a náklady spojené so zabezpečením tohto náhradného vozidla v podobe nájomného tak patria do oprávneného nároku poškodeného. Škoda v tejto súvislosti vzniknutá na strane poškodeného je škodou v rozsahu účelne vynaložených nákladov na nájom tohto náhradného motorového vozidla. K nutnosti a účelnosti vynaložených nákladov so zabezpečením náhradného motorového vozidla pristupuje samotná skutočnosť, že poškodenému z titulu škodovej udalosti bol nanútený skutkový a právny stav, kedy

nemohol užívať svoje motorové vozidlo, a tým sa ocitol v stave nutnosti zabezpečenia si náhradného motorového vozidla počas opravy svojho vozidla.

8. K dobe prenájmu náhradného motorového vozidla súd uviedol, že žalobca považoval 8 dní za primeranú dobu nájmu, žalovaný vychádzal z primeranej doby nájmu v trvaní 7 dní. Poškodené motorové vozidlo bolo dňa 13.9.2019 prijaté do servisu LION CAR, s. r. o.. V rovnaký deň si poškodený prenajal od žalobcu náhradné motorové vozidlo s dennou sadzbou prenájmu v sume 105,60 EUR. Podľa tvrdenia poškodeného mu bolo jeho opravené motorové vozidlo servisom vydané 20.9.2019. Ako účel zapožičania náhradného vozidla poškodený uviedol dochádzanie do práce, starostlivosť o rodinu v rámci SR. Žalobca dňa 20.9.2019 vystavil poškodenému faktúru na sumu 844,80 EUR za 8 dní prenájmu vozidla od 13.9.2019 do 20.9.2019 (8 x 105,60 EUR). Žalovaný nerozporoval dennú sadzbu nájmu náhradného motorového vozidla, ale nesúhlasil s prenájomom po dobu 8 dní, pretože servis LION CAR, s. r. o. vystavil poškodenému faktúru už 19.9.2019, teda podľa žalovaného primeranou dobou nájmu je len obdobie 7 dní od 13.9.2019 do 19.9.2019. Podľa súdu prvej inštancie ak je raz vo faktúre autoservisu uvedený ako dátum vystavenia faktúry 19.9.2019 tak týmto dňom je dodaná služba, t. j. poškodené motorové vozidlo je opravené a nie je potreba ďalšieho využívania náhradného motorového vozidla. Súd nespochybňuje, že zákon exaktne neupravuje, že poškodený má nárok na náhradu nákladov na zapožičanie náhradného vozidla len do momentu vystavenia faktúry za opravu, avšak je dôležité zdôrazniť, že dôkazné bremeno toho, že v období po realizovanej oprave poškodeného vozidla ide o účelne a nevyhnutne vynaložené náklady na prenájom náhradného motorového vozidla je na žalobcovi, čo žalobca nepreukázal.

9. Súd prvej inštancie zdôraznil, že čakanie na doručenie krycieho listu nie je dôvodom, ktorý predlžuje dobu nájmu náhradného motorového vozidla. Je absurdné, aby škodca bez ďalšieho nahrádzal poškodenému škodu za prenájom náhradného motorového vozidla, ktoré poškodený používal po skončení opravy z dôvodu čakania na krycí list poisťovne. Oprava poškodeného motorového vozidla je realizovaná na základe zmluvného vzťahu medzi poškodeným a autoservisom a zavŕšením opravy je následok škodovej udalosti /dopravnej nehody/ odstránený. Vzniknutá škoda je vykonaním opravy odstránená, a preto (ne)vystavenie krycieho listu je bez významu pre zistenie výšky škody spočívajúcej v nákladoch na prenájom náhradného vozidla. Nikde v zákone nie je ustanovená povinnosť žalovaného vydať krycí list a ani lehota na vydanie krycieho listu. Pripustením argumentácie žalobcu by poškodený mohol z dôvodu čakania na krycí list poisťovne bez ďalšieho používať náhradné vozidlo (za situácie využitia maximálnych zákonných lehôt) celé tri mesiace (lehota na šetrenie podľa § 11 zákona o PZP) a prípadne ešte ďalších 15 dní - lehota na plnenie. Poškodené motorové vozidlo bolo pojazdné už 19.9.2019, a preto akékoľvek predlžovanie nájmu náhradného vozidla bez relevantného a preukázaného dôvodu ide na vrub poškodeného. Súd ďalej konštatoval, že za účelné a nevyhnutné náklady na prenájom náhradného vozidla nemožno považovať náklady, ktoré vznikli po tom, čo bolo poškodené motorové vozidlo opravené, pretože už nejde o náklady, ktoré vznikli v príčinnej súvislosti s poškodením vozidla. V momente zavŕšenia opravy poškodeného motorového vozidla je toto prevádzkyschopné a na strane poškodeného neexistuje odôvodnená potreba náhradného motorového vozidla. Žalobca nepreukázal účelnosť a primeranosť prenájmu náhradného motorového vozidla poškodeným za 20.9.2019. Súd preto považoval nepriznanie náhrady škody zo strany žalovaného v sume 105,60 EUR za deň prenájmu motorového vozidla, t. j. za deň 20.9.2019, za oprávnené. V nadväznosti na uvedené konajúci súd žalobu žalobcu v celom rozsahu v poradí druhým rozsudkom opätovne zamietol.

10. O nároku na náhradu trov prvoinštančného konania rozhodol súd v súlade s § 262 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže žalovaný bol v rámci prvoinštančného konania v celom rozsahu úspešný, súd mu priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalobcovi v celom rozsahu. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol súd v súlade s § 262 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže žalobca bol v rámci odvolacieho konania v celom rozsahu úspešný (odvolací súd zrušil rozsudok Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 25Cb/40/2020 z 3.3.2021), súd mu priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v celom rozsahu.

11. Proti výroku I. a II. rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) C.s.p. V odvolaní uviedol, že v konaní neboli sporné skutkové tvrdenia vo vzťahu k škodovej udalosti a nebol spochybnený základ nároku, ani primeranosť ceny nájmu náhradného

vozidla. Rovnako tak žalovaný nespochybňoval dátum vyzdvihnutia si opraveného vozidla zo servisu 25.3.2019 o 16:00 hod., čo vyplývalo aj z predložených listinných dôkazov. Taktiež nebolo sporné, že poškodený pri dopravnej nehode má nárok na zapožičanie náhradného motorového vozidla počas obdobia, kedy sa jeho vozidlo nachádzalo za účelom vykonávania opravy v servise. Zodpovedá to faktickému znemožneniu používania poškodenej veci počas doby keď poškodený túto odovzdal do opravovne až do momentu, kedy mal poškodený faktickú/reálnu možnosť vyzdvihnúť si opravenú vec z opravovne tak, ako to konšatovali odvolacie súdy v mnohých rozhodnutiach, na ktoré žalobca v konaní aj poukazoval. Na uvedené však prvostupňový súd vôbec nerefletoval a zaužívanú rozhodovaciu prax úplne odignoroval. Pokiaľ nie je faktúra servisu uhradená poškodený nemôže svoje vozidlo užívať, nakoľko mu ho servis nevydá a jeho obmedzenie spôsobené poistnou udalosťou stále trvá. Pritom treba mať na zreteli fakt, že predmetná oprava stála celkovo až 5.092,16 EUR, ktorú poškodený (fyzická osoba, ktorá škodu nezapríčinila) nemusí mať v deň vystavenia faktúry k dispozícii. Žalobca poukázal na skutočnosť, že ak poškodený v takejto situácii pred vyzdvihnutím svojho vozidla zo servisu ukončí prenájom, zostane prakticky bez vozidla až do ukončenia likvidácie. Striktne formalistický záver prvostupňového súdu nezodpovedajúci realite denného života je preto neakceptovateľný. Žalovaný v konaní nepreukázal, že k reálnemu ukončeniu opravy došlo už 19.9.2019, resp. že poškodený mal v daný dátum vedomosť o údajnom ukončení opravy a napriek tomu, že mal dostatok finančných prostriedkov na úhradu opravy si v tento deň svoje vozidlo zo servisu nevyzdvihol.

12. Žalobca uviedol, že súd prvej inštancie opätovne a v rozpore s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cob/101/2021-248 vychádzal pri určovaní konca opravy výlučne z nepodpisanej a neopečiatkovej faktúry servisu, z ktorej vôbec nevyplýva, kedy bol s jej obsahom oboznámený poškodený a či sa táto vôbec v deň jej vystavenia 19.9.2019 dostala do dispozičnej sféry poškodeného. Predmetná faktúra za opravu nebola poškodeným podpísaná, nakoľko táto bola zo strany autoservisu obratom zaslaná na preplatenie žalovanému. Poškodený nepredlžoval prenájom náhradného vozidla a tento ukončil ešte dňa 20.9.2019, čo výslovne uviedol aj v čestnom prehlásení zo dňa 4.3.2023. Poukázal na záver rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/37/2022 zo dňa 13.4.2022, podľa ktorého „nemožno ustáliť, že z faktúry za opravu motorového vozidla je možné jednoznačne konštatovať, že už dňom jej vystavenia si poškodený mohol motorové vozidlo prevziať, a teda aj nájom náhradného vozidla mohol byť týmto dňom ukončený“. Aj v ďalších rozhodnutiach odvolacích súdov sa uvádza, že okamih vystavenia faktúry za opravu totiž sám o sebe nie je spôsobilý zamedziť tomu, aby poškodený už nemusel v súvislosti s dopravnou nehodou vynakladať ďalšie finančné prostriedky. Súd prvej inštancie zjavne v rozpore s judikatúrou konšatoval záver o dátume ukončenia opravy a s tvrdeniami žalobcu ohľadne reálneho stavu obmedzenia poškodeného s poukazom na postupy servisov vykonávajúcich opravu sa relevantne nevysporiadal. Doba nájmu je pritom viazaná na dobu obmedzenia poškodeného v možnosti užívať svoje motorové vozidlo v dôsledku dopravnej nehody. Relevantný je preto okamih, odkedy mohol poškodený opravené vozidlo užívať. Nesprávnosť skutkových zistení preto spočíva v konštatovaní, že servis ukončil opravu dňa 19.9.2019, keď vystavil faktúru za opravu a že poškodený si mohol už dňa 19.9.2019 motorové vozidlo prevziať. Súd prvej inštancie v tomto prípade vychádzal výlučne z dátumu uvedeného na faktúre, čo je neprijateľné. Žalobca zdôraznil, že v dôsledku poistnej udalosti poškodený nemohol svoje vozidlo reálne užívať odo dňa, kedy bolo toto prevzaté autoservisom za účelom vykonania opravy, až do odovzdania vozidla naspäť poškodenému. Doba opravy vozidla pritom poškodený nemal možnosť ovplyvniť. So skutočnosťou, dokedy trvalo obmedzenie poškodeného, sa však súd v napadnutom rozhodnutí náležite nevysporiadal.

13. Žalobca poukázal na skutočnosť, že zo zásad pre reparáciu škôd vyplýva, že pokiaľ je to možné, je potrebné protiprávny stav, ktorý v dôsledku škody vznikol, odstraňovať tak, aby poškodený pocítoval následky škôd čo najmenej. Pokiaľ nie je škodlivý následok reparovaný navrátením do pôvodného stavu, protiprávny stav trvá a všetky náklady, ktoré je v súvislosti s trvajúcim protiprávnym stavom nutné vynaložiť, je možné považovať za vynaložené účelne a v priamej súvislosti so vzniknutou škodou. Žalobca má za to, že preukázal dôvodnosť prenájmu vozidla aj za deň 20.9.2019, keďže v tento deň ešte nebola ukončená oprava a obmedzenie poškodeného trvalo. Prvostupňový súd pritom nerešpektoval záver Krajského súdu v Bratislave zachytený v uznesení sp. zn. 3Cob/101/2021-248 zo dňa 1.2.2023, kde bolo výslovne konštatované, že: „Rozhodnutie súdu prvej inštancie na podklade dátumu dodania plnenia podľa faktúry a vystavenia faktúry za opravu je teda predčasné, nakoľko na podklade faktúry nemožno dôjsť k záveru, že trvanie nájmu náhradného motorového vozidla dňa 20.09.2019 nebolo účelné.“ Žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a zaviazal žalovaného na

zaplatenie sumu 105,60 EUR a zaviazal žalovaného nahradiť žalobcovi trovy prvostupňového konania v rozsahu 100%.

14. K odvolaniu žalobcu sa žalovaný nevyjadril.

15. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) nariadil vo veci pojednávanie v súlade s § 384 C.s.p. na deň 15.11.2023, na ktorom právna zástupkyňa žalobcu uviedla, že sa v plnom rozsahu pridržiava dôvodov uvedených v podanom odvolaní. Žalovaný svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil podaním zo dňa 14.11.2023 s tým, že súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti.

15. Odvolací súd v predmetnej sporovej veci dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť.

16. Podľa § 388 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

17. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj celého obsahu spisového materiálu a odvolania žalobcu dospel k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná. V predmetnej sporovej veci sa žalobca domáhal zaplataenia žalovanej istiny titulom vynaložených nákladov na prenájom náhradného vozidla v trvaní jeden deň, ktoré vznikli v dôsledku poistnej udalosti. Fakturovaná suma za prenájom náhradného vozidla predstavovala sumu 844 EUR s DPH za 8 dní nájmu, ktorú žalovaný krátil o sumu 105,60 EUR, čím poškodenému, resp. po postúpení pohľadávky žalobcovi, nepreplatil vzniknuté náklady spojené s prenájomom náhradného vozidla v trvaní jeden deň. Oznámením o poistnej udalosti zo dňa 10.10.2019 /č.l.14/ -zapožičanie náhradného motorového vozidla, žalovaný oznámil žalobcovi šetrenie poistnej udalosti tak, že nepriznal nárok na preplatenie nákladov za prenájom náhradného vozidla v rozsahu 1 deň, t.j. v sume 105,60 EUR. Žalovaný priznal len sumu vo výške 739,20 EUR. Predmetom sporu je tak suma 105,60 EUR.

18. Podľa § 2 písm. g) zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, poškodeným je ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody podľa tohto zákona.

19. Podľa § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí.

20. Podľa § 11 ods. 6, zák. č. 381/2001 Z.z. je poisťovateľ povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti

a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný,

b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

21. Podľa § 11 ods. 7, zák. č. 381/2001 Z.z. je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

22. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému.

Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

23. Podľa § 797 ods. 1 až 3 Obč. zák., právo na plnenie má, pokiaľ nie je v tomto zákone alebo v poisťných podmienkach ustanovené inak, ten, na ktorého majetok, život alebo zdravie, alebo na ktorého zodpovednosť za škody sa poistenie vzťahuje (poistený). Právo na plnenie vznikne, ak nastane skutočnosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poistiteľa plniť (poistná udalosť). Plnenie je splatné do pätnástich dní, len čo poistiteľ skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poistiteľa plniť. Vyšetrenie sa musí vykonať bez zbytočného odkladu; ak sa nemôže skončiť do jedného mesiaca po tom, keď sa poistiteľ o poistnej udalosti dozvedel, je poistiteľ povinný poskytnúť poistenému na požiadanie primeraný preddavok.

24. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že poškodený má nárok na náhradné vozidlo len za podmienky, ak je jeho zapožičanie nevyhnutne potrebné a zároveň, že náklady na takéto zapožičanie sú vynaložené nutne a účelne. V danom prípade bolo pred súdom prvej inštancie preukázané, že na strane poškodeného sa jednalo o účelne a nutne vynaložené náklady na prenájom náhradného motorového vozidla v trvaní 8 dní, t.j. od 13.9.2019 do 20. 9. 2019, pričom k zapožičaniu náhradného motorového vozidla došlo v príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou zo dňa 2.9.2019. Odvolací súd zdôrazňuje, že poškodený si náhradné vozidlo požičal iba na obdobie, kedy sa jeho poškodené vozidlo nachádzalo v servise a poškodený dĺžku opravy ovplyvniť nemohol. Náhradné vozidlo bolo vrátené bezodkladne po skončení opravy, preto je účelnosť jeho zapožičania jednoznačná. Taktiež bolo preukázané, že žalovaný priznal poškodenému poistné plnenie titulom nároku na náhradu škody za zapožičanie náhradného vozidla sumu 739,20 EUR len za 7 dní vypožičania. Objektívnosť potreby náhradného motorového vozidla vyjadril žalovaný aj tým, že časť týchto nákladov poškodenému resp. žalobcovi preplatil. Účelnosť vynaložených nákladov na zabezpečenie náhradného motorového vozidla súvisí so zabezpečením súkromných alebo pracovných potrieb v takom rozsahu, v akom na ich zabezpečenie bolo používané motorové vozidlo, keď poškodený v zmluve o prenájme vozidla uviedol, že motorové vozidlo potreboval na dochádzanie do práce a starostlivosť o rodinu v rámci SR. Možnosť využitia náhradného vozidla počas opravy vlastného motorového vozidla je formou určitej kompenzácie za škodu spôsobenú na vozidle poškodeného. Náhrada nákladov za požičanie náhradného motorového vozidla reparuje poškodenému stav, keď nemohol z titulu poistnej udalosti, ktorú nezavinil, používať vlastné motorové vozidlo.

25. Súd prvej inštancie považoval za neúčelné užívanie náhradného vozidla za obdobie 20.9.2019 /1 deň odo dňa nasledujúce po ukončení opravy vozidla a vystavení faktúry za opravu/. Nedoručenie krycieho listu nebolo dôvodom na predlžovanie doby nájmu a nevydanie opraveného motorového vozidla poškodenému. Z uvedeného dôvodu súd 1 deň neuznaný žalovaným z dôvodu čakania na krycí list neakceptoval ako dôvod na trvanie nájmu náhradného motorového vozidla.

26. Za opodstatnenú dobu prenájmu náhradného vozidla je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné považovať dobu do vybavenia poistnej udalosti v rozsahu náhrady nákladov za opravu poškodeného vozidla, pričom táto poistná udalosť je v zmysle § 11 ods. 6 a 7 zákona č. 381/2001 Z. z. vybavená skončením šetrenia, oznámením výšky poistného plnenia poškodenému a poskytnutím plnenia v zákonom stanovenej lehote. V prípade opravy poškodeného vozidla autoservis po vykonaní opravy vydá vozidlo len až po zaplatení ceny opravy alebo je možné (v prípade platného PZP) požiadať poisťovňu o vydanie krycieho listu preukazujúceho „prísľub“ poisťovne, že opravu vozidla zaplatí. Uvedená obchodná zvyklosť autoservisov je odvolaciemu súdu známa z vlastnej činnosti. Poškodený v prípade platnej poistenej zmluvy využije možnosť poskytnutia záruky poisťovne uhradiť cenu opravy vo forme krycieho listu (nemožno nútiť poškodeného aby sám zaplatil cenu opravy a následne uplatnil nárok u poisťovne). Je potrebné tiež zdôrazniť, že pokiaľ nie je faktúra servisu za opravu uhradená, poškodený nemôže svoje vozidlo užívať a jeho obmedzenie spôsobené poistnou udalosťou stále trvá. Nie je tiež bez významu, že predmetná oprava poškodeného motorového vozidla stála 5.092,16 EUR, ktorú poškodený nemusí mať v deň vystavenia faktúry k dispozícii. Ukončením nájmu v deň vystavenia faktúry a odovzdaním náhradného vozidla by sa poškodený dostal do situácie, že zostane prakticky bez vozidla až do ukončenia likvidácie. Podľa názoru odvolacieho súdu nebolo v konaní preukázané, že momentom vystavenia faktúry za opravu zo strany servisu si mohol poškodený vozidlo prevziať a užívať ho a nájom náhradného motorového vozidla mohol byť v deň vystavenia faktúry ukončený. Preto je potrebné považovať za účelnú dobu nájmu náhradného vozidla od momentu kedy bolo vozidlo prijaté do opravy až do momentu jeho vydania poškodenému t.j. od 13.9.2019 do 20.9.2019 a to za predpokladu, že

dobu nájmu úmyselne alebo z nebanlivosti poškodený nepredšil svojim úmyselným konaním alebo nebanlivosťou. Vzhľadom na uvedené považuje odvolací súd za účelné náklady súvisiace s nárokom na náhradu škody aj nájom náhradného vozidla od 13.9.2019 do 20.9.2019 t.j. 8 dní za cenu 105,60 EUR za deň. Odvolací súd vzhľadom na vykonané dokazovanie dospel k názoru, že pohľadávka žalobcu je dôvodná.

27. Na zdôraznenie odvolací súd uvádza, že z oznámenia o poistnom plnení zo dňa 23.9.2019 /č.l.10/, ktoré sa týkalo opravy motorového vozidla a priznania plnenia v súvislosti s opravou vo výške 5. 092,16 EUR vyplýva, že žalovaný ukončil šetrenie poistnej udalosti dňa 20.9.2019 /t.j. deň po vystavení faktúry servisu za opravu/ a toto oznámenie poisťovne je datované dňom 23.9.2019. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že až uhradením faktúry za opravu motorového vozidla žalovaným po ukončení šetrenia poistnej udalosti zo strany žalovaného, t.j. 20.9.2019 si mohol poškodený prevziať opravené motorové vozidlo a nájom náhradného motorového vozidla bol až do 20.9.2019 účelný a dôvodný. Z ďalšieho oznámenia o poistnom plnení žalovaného zo dňa 10.10.2019 /č.l.15/, ktoré sa týkalo zapožičania náhradného vozidla do ukončenia opravy nevyplýva dôvod, prečo žalovaný krátil vynaložené náklady na náhradné motorové vozidlo o jeden deň /o sumu 105,60 EUR/ a túto skutočnosť v konaní ani nepreukázal. Na základe uvedeného má preto odvolací súd za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je vecne správne a je potrebné ho zmeniť a priznať žalobcovi uplatnený nárok.

28. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a priznal žalobcovi uplatnený nárok a v súlade s § 388 C.s.p. zmenil aj súvisiaci výrok napadnutého rozsudku v časti nároku na náhradu trov konania a to v súlade s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, C.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

29. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania /v poradí druhého/ rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, C.s.p. tak, že v odvolacom konaní sp. zn. 3Cob/94/2023 úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne podľa ust. § 262 ods. 2, C.s.p. súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktorý vydá súdny úradník.

30. Toto rozhodnutie bolo členmi senátu prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 tretia veta zák. č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1, C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1, C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).